

10—21/8/1973.

Ksz: 47h/HH

L

Leat. hív.
helyezte a
12/90. BM ut.
1990. VIII. 28.

303

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK

08. számú PARANCSA

Budapest, 1973. évi május hó 8-án.

Tárgy: Az államtitok és a szolgálati titok védelme.

Az imperialista országok hírszerző szerveinek fő törekvése, hogy a Magyar Népköztársaság és más szocialista országok titkait megszerezzék. A titoksértések az állam biztonságán kívül az államigazgatás rendjét is veszélyeztetik, s ezért a titkok védelme fokozott felelősséget hárít minden állami szervre és állampolgárra.

Társadalmi, gazdasági életünk fejlődése és a kiszélesedett nemzetközi érintkezés szükségessé tette titokvédelmi rendszerünk korszerűsítését. Ezt szolgálja a 14/1971. (IV. 15.) Korm. számú rendelet és a 3130/1971. Korm. számú határozat, az államtitok és a szolgálati titok védelméről, valamint a 3/1971. (IX. 23.) BM számú rendelet melléklete az államtitok és a szolgálati titok védelmének eljárási szabályzatáról.

A jogszabályok az állami, szövetkezeti, társadalmi szervek, valamint az egyesületek vezetőit teszik felelőssé az irányításuk alatt lévő területen az államtitkok és a szolgálati titkok (a továbbiakban: titkok) megőrzéséért, továbbá a védelmükhöz szükséges intézkedések biztosításáért.

A kormányrendelet a titokvédelmi jogszabályok végrehajtásának ellenőrzésére — a felügyeleti szervek ezirányú jogának, illetve kötelezettségének érintetlenül hagyása mellett — a Belügyminisztériumot hatalmazza fel. E feladatot nyílt ellenőrzésekkel, adminisztratív intézkedésekkel és operatív eszközök alkalmazásával kell teljesíteni.

A titkok védelme a BM egyik alapvető funkciója. Ehhez fűződő érdekeink a Belügyminisztérium szerveitől megkövetelik, hogy munkájukat tervszerűen, összehangoltan és magas színvonalon végezzék.

A titokvédelemmel kapcsolatos feladatok egységes értelmezése és végrehajtása érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A titokvédelmet össz-belügyi feladatnak kell tekinteni. Ennek végrehajtását a BM III. Főcsoportfőnökség szervezze meg és a BM II. Főcsoportfőnökség nyújtson hozzá segítséget.
2. A BM III. Főcsoportfőnökség központi és megyei (budapesti) szerveinek a titkok operatív védelmével kapcsolatos főfeladata: kutatni azokat a rejtett csatornákat, amelyeken keresztül a titkok kiszivároghatnak, megakadályozni a titoksértéseket, felderíteni a rendellenességek okait, a mögöttük meghúzódó esetleges ellenséges szándékot, a titoksértés célját, a titkok kiszivárgásának módját, valamint az elkövetők személyét és kezdeményezni a titoksértők felelősségre vonását.

A titkok operatív védelme érdekében:

- a) Az államigazgatás és a népgazdaság központi irányító szerveinél, a katonai, illetve a hadiipari objektumokban, a tudományos kutató intézetekben és másutt, ahol a titkok fontossága, vagy koncentrálttsága ezt indokolja, a titkok védelmét az állambiztonsági szervek tekintsék az operatív munka elsődleges feladatának.

Mérjék fel és kísérik figyelemmel a szervek titkot képező adatait és az azokat jogszerűen ismerők körét, valamint a szervek titkos ügykezelőségének, biztonsági berendezéseinek; titokvédelmük egészének állapotát és nyújtsanak segítséget hatékony védelmi rendszer kialakításához. Létesítsenek hivatalos kapcsolatot a TÜK szervek vezetőivel — szükség szerint ezek beosztottaival, — hogy kellő időben értesülést szerezzenek mindazokról az eseményekről, amelyek a titokvédelem szempontjából fontossággal bírnak és intézkedést igényelnek.

Segítsék elő, hogy azokban a beosztásokban, ahol titkokkal rendszeresen foglalkoznak, csak politikailag megbízható, erkölcsi szempontból kifogás alá nem eső személyek dolgozhassanak.

Ott, ahol a titkok illetéktelen személyek birtokába jutása különösen súlyos károkat okozhat, illetve ahol az objektumokban dolgozó személyek összetétele, valamint az ellenség érdeklődése ezt indokolja, a titkos adatok, iratok védelme és a titoksértési ügyek felderítése céljából hálózatot kell szervezni, illetve foglalkoztatni.

A hálózatok egyik állandó feladatává kell tenni a titkok védelmét, a titoksértésekre utaló körülmények azonnali jelentését.

- b) Különös figyelmet kell fordítani a titkok védelmére, a tőkés nemzetközi érintkezések területein. Az operatív kapcsolatokat a titkot tartalmazó iratok védelmén és a fecsegésből eredő titoksértések felderítésén kívül fel kell használni az ellenséges szervek érdeklődési körének, hírigényének, titkainkra vonatkozó informáltságának felderítésére is.

- c) Fel kell deríteni azokat, akik fontos titkok birtokában lévő magyar állampolgárok megkörményezésére, kompromittálására, korrumpálására és velük magánjellegű kapcsolat kiépítésére törekszenek.
- d) Szorgalmazni kell a nem szocialista országok állampolgárainak fogadásával, gyárlátogatásaival, általában a velük való érintkezés normáival kapcsolatos előírások betartását. A szabálytalanságok azonnali jelzésére, megszüntetésére intézkedni kell.

Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a 3215/1966. Korm. számú határozatnak, a fontos titkok birtokában lévő személyek magánutazásait korlátozó rendelkezése végrehajtását. Az ilyen személyeket nyugati utazásaikra, valamint a tőkés országok állampolgáraival folytatott tárgyalásaikra titokvédelmi szempontból is fel kell készíteni és gondoskodni kell beszámoltatásukról.

- e) Ellenséges tevékenységgel gyanúsított — különösen titkok birtokában lévő — személyek ellenőrzése, bizalmas nyomozása során gondoskodni kell arról, hogy a titkok megszerzését megakadályozzák, illetve a bűnös tevékenységet időben megszakítsák.

3. A BM II. Főcsoportfőnökség központi és szakirányítás alatt álló megyei (budapesti) szervei — a rendőri szakágazatok sajátosságainak és lehetőségeinek megfelelően — tegyenek intézkedéseket a titkok védelmére. A megyei (budapesti) rendőrfőkapitányságok e feladatot az általuk szervezett rendőri (bűnügyi) védelem alatt álló objektumokban és területen hajtják végre. Segítsék elő a titokvédelemmel kapcsolatos kormány- és BM rendelkezések betartását. A jelen parancs 2. pontjában foglaltakat értelemszerűen alkalmazzák. Így elsősorban:

- ahol titkot képező iratokat tárolnak, kísérjék figyelemmel, hogy a védelmükhöz szükséges biztonsági intézkedések megfelelnek-e a követelményeknek és azokat betartják-e,
- ahol TÜK működik, annak vezetőjével alakítsanak ki hivatalos kapcsolatot, hogy az esetleges titoksértésekről, irathianyokról, lazaságokról, stb. időben értesüljenek,
- ellenőrizzék, hogy a nem szocialista országok állampolgárainak való érintkezések (gyárlátogatások, tárgyalások, stb.) során betartják-e a titokvédelemre vonatkozó előírásokat,
- a lehetőséggel rendelkező hálózatukat igazítsák el titokvédelmi feladatokra is és a bűnügyeket abból a szempontból is vizsgálják, hogy azokban nem követtek-e el titoksértést,
- a beérkezett adatokról tájékoztassák a BM III. Főcsoportfőnökség illetékes szervét. Titoksértés esetén — amennyiben azonnali intézkedés szükséges — saját hatáskörükben, egyéb esetben a BM III. Főcsoportfőnökség illetékes szervével együttműködve intézkedjenek.

4. A 14/1971. (IV. 15.) Korm. számú rendelet felhatalmazása alapján a Belügyminisztérium az állami és szövetkezeti szerveknél, valamint egyesületeknél nyíltan is köteles ellenőrizni a titokvédelmi jogszabályok betartását.

A nyílt ellenőrzés feladata: feltárni a szabálytalanságokat, jogszabályhézagokat, amelyeken keresztül a titkok kiszivároghatnak és kezdeményezni ezek megszüntetését, felügyelni és segíteni a szervek titokvédelmi munkáját, feltárni, kivizsgálni a titoksértéseket és kezdeményezni az elkövetők felelősségrevonását.

- a) A nyílt ellenőrzéseket az államigazgatás és a népgazdaság központi irányító szerveinél a BM III/II—7. Osztály, egyéb szerveknél a megyei (budapesti) RFK-k III/II. osztályainak megbízólevéllel ellátott beosztottai — államtitokvédelmi előadói — felügyeleti jogkörrel végzik.

A Magyar Néphadseregnél és a BM Határőrségnél a titkok védelmének ellenőrzése a BM III/IV. Csoportfőnökség feladata.

- b) Nyílt ellenőrzést kell folytatni:

- preventív célból — éves terv alapján — elsősorban azokban az objektumokban, ahol a titkok koncentrátsága és fontossága ezt indokolja,
- titkos iratok védelmi szabályainak megsértésére vonatkozó jelzések ellenőrzése, illetve titoksértési ügyek kivizsgálása céljából,
- a BM szervek operatív igényére,
- a szervek vezetőinek kérésére.

- c) A nyílt ellenőrzéseket az operatív helyzet, a szerv sajátosságai, az esetleg elérendő operatív cél, a legcélravezetőbb ellenőrzési forma figyelembevételével kell megszervezni és az érintett szerv vezetőjének tudtával, megbízottainak jelenlétében kell lefolytatni. A nyílt ellenőrzés végrehajtása során nyomozati eljárás körébe tartozó intézkedés nem tehető. Az államtitokvédelmi előadónak a szerv vezetője és beosztottai felé utasítási joga nincs, azonban az ellenőrzés során a titoksértési ügy tisztázására joga van adatkiegészítést végezni, illetve e célból meghallgatásokat lefolytatni.

A nyílt ellenőrzésről minden esetben jegyzőkönyvet kell felvenni. A felszínre került szabálytalanságok és lazaságok megszüntetésére — ha azok más intézkedést nem igényelnek — a szerv vezetőjét fel kell kérni. Amennyiben az ellenőrzés titoksértést állapít meg, a jegyzőkönyvben rögzíteni kell mindazokat az adatokat, amelyek a további intézkedés szempontjából fontossággal bírnak.

Az ellenőrzés során hiányzó titkos irat előkerítésére a szerv illetékes vezetőjének határidőt kell kitűzni. Ezzel egyidejűleg — szükség szerint operatív eszközöket is alkalmazva — kutatást kell végezni.

A nyílt ellenőrzéseket az érdekelt operatív szervekkel együttműködve kell előkészíteni és indokolt esetben az operatív érdekeknek alárendelve lefolytatni. Az ellenőrzéseket és a feltárt hiányosságok megszüntetését operatív úton is figyelemmel kell kísérni.

d) A nyílt ellenőrzések terjedjenek ki a titkos ügykezelőségek és irattárak technikai-biztonsági berendezésének és működésének vizsgálatára. A BM Műszaki Fejlesztési Csoportfőnökség az ilyen irányú ellenőrzésekbe kapcsolódjon be és segítse az állami szervek biztonsági berendezéseinek korszerűsítését, ilyen eszközök kifejlesztését.

5. Fokozni kell a titoksértési ügyek kivizsgálásának, nyomozásának szakszerűségét és következetesen kell alkalmazni a titoksértőkkel szemben a differenciált felelősségrevonást.

a) Titoksértési ügyekben, azok érdemi elbírálásához az érintett szerv főhatóságától, vagy más, erre illetékes szervtől — katonai vonatkozású titok esetén az MNVK Ügyviteli Osztályától — előzetes szakvéleményt kell beszerezni.

b) A BM III. Főcsoportfőnökség illetékes operatív szerve a kivizsgált, vagy bizalmas nyomozással felderített titoksértési ügyekben — a törvényesség következetes érvényesítése mellett — a BM III/1. Osztállyal egyeztetve tegyen javaslatot, az ügy büntetőeljárás keretében, rendőrhatalósági figyelmeztetéssel, vagy fegyelmi jogkörben történő lezárására.

A Magyar Néphadseregnek e feladatot a BM III/IV. Csoportfőnökség az idevonatkozó HM utasítás figyelembevételével hajtsa végre.

c) A titoksértési ügyekben a megelőzés, a hiányosságok megszüntetése érdekében következetesen kell alkalmazni a szignalizációt és ellenőrizni a megtett intézkedéseket.

d) A jogellenesen külföldre távozott, illetve hazatérést megtagadó személyek ügyével kapcsolatban az illetékes szervek intézkedésüknél azt is vegyék figyelembe, hogy az érintettek milyen titkok birtokában voltak.

6. A titokvédelmi munka koordinálásáért a BM III/II. csoportfőnök felelős. A csoportfőnök a BM III/II—7. Osztályon keresztül irányítja és ellenőrzi a megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságok kémelhárító osztályai államtitokvédelmi tevékenységét. A Magyar Néphadseregnek és a BM Határőrségnek ezt a feladatot a BM III/IV. csoportfőnök látja el.

A BM szervei a tudomásukra jutott titoksértésekről tájékoztatásuk a BM III/II. Csoportfőnökséget, a bizalmas nyomozás bevezetését, valamint a nyomozás elrendelését pedig a fenti szervekkel egyeztetésük.

A katonai vonatkozású titoksértésekről a BM III/II. Csoportfőnökség tájékoztassa a BM III/IV. Csoportfőnökséget. A Magyar Néphadseregnek és a BM Határőrségnek az olyan titoksértési ügyekről, amelyekben külföldi állampolgár, vagy polgári személy is szerepel, a BM III/IV. Csoportfőnökség tájékoztassa a BM III/II. Csoportfőnökséget.

7. A BM III/II. Csoportfőnökség — a BM III/IV. Csoportfőnökség pedig a maga területén külön is — szervezze meg az ellenséges szervek birtokába jutott államtitkok és fontosabb szolgálati

titkok nyilvántartását, amely terjedjen ki a jogellenesen külföldre távozott, illetve a hazatérést megtagadó személyek által ismert ilyen titkokra is.

8. A BM III/II—7. Osztály a BM Titkársággal és az illetékes állambiztonsági szervekkel együttműködve — véleményezze a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek államtitok jegyzékeinek módosításait.
9. A nyílt ellenőrzési munka rendjét a BM III/II. csoportfőnök szabályozza.
10. A BM IV/I. Csoportfőnökség együttműködve a BM III/II. Csoportfőnökséggel szervezze és tegye hatékonyabbá a titokvédelemmel kapcsolatos propagandát.
11. A titkok védelmére vonatkozó jogszabályokat, parancsokat, utasításokat a személyi állománnyal továbbképzés és iskolai képzés keretében oktatni kell.

Jelen parancsom kiadásával egyidejűleg a BM II. Főosztály vezetőjének az államtitokvédelmi szervek, előadók működési szabályzatáról kiadott 3/1958. sz. parancsát hatályon kívül helyezem.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Készült: 445 példányban.

Kapják: miniszterhelyettesek,
főcsoportfőnök-helyettesek,
országos parancsnokok, helyetteseik,
csoportfőnökök,
II., III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökhelyettesi,
önálló és beosztott osztályvezetői,
budapesti, megyei rendőr-főkapitányok, helyetteseik,
III/II., III/III., bűnügyi és társtul. osztályvezetők,
önálló osztályvezetők,
BM iskolák parancsnokai,
járási, városi, kerületi rendőrkapitányok.